

MEASURES TO EDUCATE MORAL BEHAVIOR THROUGH LEARNING ACTIVITIES FOR 5-6 YEAR OLD CHILDREN IN KINDERGARTEN

Hoang Thi My Hanh^a
 Nguyen Thi Lan Anh^b; Dinh Duc Hoi^c

^aCollege of Education, Thai Nguyen University
 Email: ^ahanhhtm@tnue.edu.vn; ^choidd@tnue.edu.vn

^bDepartment of Education and Training of Thai Nguyen City
 Email: lanhpig142k1@gmail.com

Received: 30/12/2024; Reviewed: 15/01/2025; Revised: 24/01/2025; Accepted: 25/3/2025; Released: 28/4/2025
 DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/406>

Moral behavior education for preschool children is a particularly important content in the preschool education program. Research results show that the current situation of moral education for 5-6 year old children in preschools is at the level of “Average” and “Good”. There are many factors that influence this educational process. Based on theoretical research and practical surveys, we propose 3 measures to educate moral behavior through learning activities for 5-6 year old children in preschool: Practice educating moral behavior through drama activities based on literary works in preschools; Using practical situations in educating moral behavior through learning activities for 5-6 year old children in kindergarten; Closely coordinating with parents in educating moral behavior for 5-6 year old children.

Keywords: Measure; Kindergarten; Moral behavior; 5-6 years old children.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục đạo đức cần bắt đầu bắt đầu ngay từ lứa tuổi mầm non bởi vì đây là bậc học đặt nền tảng cho sự phát triển nhân cách của trẻ. Văn bản hợp nhất chương trình giáo dục mầm non số: 01/VBHN-BGDĐT ban hành ngày 13/4/2021 khẳng định: “Mục tiêu của giáo dục mầm non là giúp trẻ em phát triển về thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, hình thành những yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị cho trẻ em vào lớp một, hình thành và phát triển ở trẻ em những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính nền tảng, những kỹ năng sống cần thiết phù hợp với lứa tuổi, khơi dậy và phát triển tối đa những khả năng tiềm ẩn, đặt nền tảng cho việc học ở các cấp học tiếp theo và cho việc học tập suốt đời” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021). Giáo dục hành vi đạo đức giúp trẻ có kinh nghiệm trong cuộc sống, biết điều nên làm và không nên làm, giúp trẻ tự tin, chủ động và biết cách xử lý các tình huống trong cuộc sống, khơi gợi khả năng tư duy sáng tạo của trẻ, đặt nền tảng cho trẻ trở thành người có trách nhiệm trong cuộc sống (Daniel Goleman, 2011).

Trẻ 5 - 6 tuổi là giai đoạn cuối của bậc học mầm non ở giai đoạn này tư duy, xúc cảm, tình cảm của trẻ phát triển mạnh mẽ. Đây là giai đoạn đặc biệt quan trọng chuẩn bị những phẩm chất và năng lực

cần thiết để bước vào lớp 1. Ở giai đoạn này, các mối quan hệ của trẻ được mở rộng, trẻ rất thích được quan tâm, được tiếp xúc với mọi người, nhất là các bạn cùng tuổi, thích biểu hiện những hành động tốt, quan tâm giúp đỡ các bạn xung quanh mình, nhường nhịn các em nhỏ hơn. Đó chính là cơ sở để giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ, là tiền đề cho sự phát triển hài hòa nhân cách sau này.

Một trong các hoạt động nhằm giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ ở trường mầm non đạt hiệu quả cao đó chính là hoạt động học. Đây là hoạt động không thể thiếu đối với trẻ ở lứa tuổi mầm non, vì thông qua hoạt động học trẻ lĩnh hội được những tri thức cần thiết về cuộc sống xung quanh, giúp trẻ gắn bó với quê hương, biết yêu quý người lao động, có ý thức bảo vệ thiên nhiên, có những hành vi văn minh, làm giàu vốn tri thức về cuộc sống của trẻ, thông qua các hình tượng nghệ thuật giáo dục tình cảm về đất nước, con người, thiên nhiên, xây dựng cho trẻ những tri thức và kinh nghiệm về đạo đức giúp trẻ nhận biết được điều tốt, điều xấu, thúc đẩy hành vi đạo đức cho trẻ (Trọng, 1983).

Thực tế, hầu hết các giáo viên mầm non đều nhận thức được vai trò và tầm quan trọng của hoạt động học đối với việc giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ. Dựa trên hoạt động học giáo viên đã truyền tải nội dung giáo dục hành vi đạo đức đến

trẻ. Qua nghiên cứu cho thấy, thông qua hoạt động học để giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ 5-6 tuổi, các giáo viên chỉ dạy cho trẻ hiểu về hành vi đạo đức: phân biệt tốt - xấu, biết được hành vi đúng - sai, việc gì nên làm và việc gì không nên làm mà chưa chú ý nhiều đến việc rèn luyện các hành vi này ở trẻ dẫn đến hiệu quả giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ còn chưa cao, nhất là thông qua hoạt động học (Tuyết, 2005).

Do đó, việc nghiên cứu và đề xuất biện pháp giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non là rất cần thiết trong giai đoạn hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu

Từ những năm đầu của thế kỷ XX, các tác giả như Cômexki, Usinxki, A.X. Macarenco, N.K.Crúpxkia, Đ.B. Ecônhin, A.N. Leônchep (Daniel, G. 2011) đều cho rằng giáo dục đạo đức con người nói chung, hành vi đạo đức nói riêng là cần thiết ngay từ lúc nhỏ và đây là thời điểm quan trọng nhất để hình thành và phát triển nhân cách trẻ sau này. Các tác giả cũng nhấn mạnh rằng hệ thống trường mẫu giáo đóng vai trò quan trọng trong việc giáo dục đạo đức cho trẻ cùng với gia đình và xã hội. J. Piaget cho rằng khi nghiên cứu sự phát triển đạo đức của trẻ dựa trên hai khía cạnh: Sự tôn trọng các quy chuẩn và sự nhận định về lẽ phải. Ông cho rằng: “Trẻ mầm non hiểu biết rất ít về các quy chuẩn. Chúng tự tạo ra các quy chuẩn của bản thân...”. Theo đó, ông chia sự phát triển đạo đức của con người thành thời kỳ tiền đạo đức và hai giai đoạn đạo đức: dị trị và tự trị. Giai đoạn đạo đức hiện thực (đạo đức dị trị) giai đoạn này dành cho lứa tuổi mầm non có nghĩa là tất cả các hành vi đạo đức ở trẻ mầm non đều cần có sự kiểm soát của người lớn và khi vi phạm sẽ bị trừng phạt. Đạo đức tự trị dành cho lứa tuổi thiếu niên là hành động được hướng dẫn một cách tự giác bằng nguyên tắc đạo đức (Jean, P. 1997); Từ các kết quả nghiên cứu của mình, tác giả Kohlberg (1981) đã phát hiện ra mối liên hệ giữa tư duy của trẻ và những yếu tố tác động đến những ý tưởng về vấn đề đạo đức và sự thay đổi của những ý tưởng đó theo độ tuổi (Jean, P. 1997). Ở tuổi nhỏ, trẻ em phản ứng với sự kiểm soát, chúng làm việc theo yêu cầu để tránh bị trừng phạt và đạt được sự thỏa mãn cá nhân. Trẻ chưa có sự chín muồi nhận thức để đánh giá giá trị đạo đức; Các tác giả Daniel Goleman, Rubinstein cho rằng giáo dục hành vi đạo đức (GDHVĐĐ) dựa trên xúc cảm, tình cảm của trẻ, bằng tình yêu thương nhà giáo dục sẽ giúp trẻ cảm nhận, hiểu những thói quen hành vi đạo đức (Daniel, G. 2011).

Ở Việt Nam, việc giáo dục đạo đức cho trẻ cũng đang ngày càng được chú trọng. Nhấn mạnh đến việc giáo dục đạo đức cho trẻ, tác giả Nguyễn Thu

Thủy trong cuốn Giáo dục trẻ mẫu giáo thông qua thơ truyện và thơ đã khẳng định tầm quan trọng của văn học đối với giáo dục đạo đức cho trẻ: “Thông qua các nhân vật trong tác phẩm văn học, trẻ nhận thức được khai niệm đạo đức, trẻ bộ lộ được tình cảm đạo đức đúng mức đối với các nhân vật và lấy đó làm bài học cho việc cư xử của mình” (Thủy, 1986); Nghiên cứu của Trần Thị Trọng cho thấy, giáo dục đạo đức cho trẻ ở lứa tuổi mầm non cần được đưa lên hàng đầu, bởi vì “Đối với lứa tuổi mẫu giáo, giáo dục đạo đức cần được coi là nhiệm vụ trung tâm trong toàn bộ công tác giáo dục trẻ”. Tác giả cũng cho rằng, trẻ em sinh ra, tính cách không phải do bẩm sinh mà có mà được hình thành do ảnh hưởng trực tiếp từ môi trường sống xung quanh trẻ, đặc biệt là ảnh hưởng bởi sự giáo dục của người lớn mà có. Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi có những kiến thức về xã hội, cuộc sống. Trẻ đã có những nhận thức nhất định, vốn hiểu biết của trẻ được mở rộng hơn. Đây chính là thời điểm quan trọng để GDHVĐĐ. Hết tuổi mẫu giáo, trẻ đã đặt xong những nền móng đầu tiên của tính cách. Những hành vi, thói quen tốt đẹp ngay từ nhỏ là cơ sở vững chắc cho hoàn thiện nhân cách trẻ sau này (Trọng, 1983); Tác giả Nguyễn Ánh Tuyết cho rằng, giáo dục cho trẻ những hành vi đạo đức tốt đẹp nhằm khơi gợi ở trẻ lòng nhân ái, những cử chỉ, thái độ, hành vi cư xử tốt đẹp là một trong những nhiệm vụ hàng đầu giáo dục toàn diện cho trẻ: “Đây là thời điểm hoàng kim để giáo dục lòng nhân ái và những phẩm chất đạo đức khác cho trẻ em, đây cũng là thời điểm thuận lợi để xây dựng nền tảng đạo đức cho mỗi người” (Tuyết, 2005).

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết nghiên cứu dựa trên tiếp cận tổng hợp gồm: Tiếp cận hệ thống cấu trúc, tiếp cận lịch sử, tiếp cận thực tiễn. Đồng thời sử dụng một số phương pháp nghiên cứu gồm: Vận dụng phối hợp các nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận, nhóm phương pháp nghiên cứu thực trạng và toán thống kê. Trong đó, khách thể nghiên cứu là 31 giáo viên mầm non thành phố Thái Nguyên (Trường mầm non Quang Trung, Trường mầm non 19/5) và 50 trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Thực trạng nội dung giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non

Để tìm hiểu thực trạng nội dung giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non Quang Trung và trường mầm non 19-5 Thành phố Thái Nguyên. Bài viết sử dụng câu hỏi: “Theo Thầy/Cô việc giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non bao gồm những nội dung nào?, kết quả thu được:

**Nội dung giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi
ở trường mầm non Quang Trung và trường mầm non 19-5 Thành phố Thái Nguyên**

A - Mức độ thực hiện

TT	Nội dung	Mức độ thực hiện										TB chung	TB
		Trường mầm non Quang Trung					Trường mầm non 19-5						
		KBH	ĐK	TX	\bar{X}	TB	KBH	ĐK	TX	\bar{X}	TB		
1	Hành động ứng xử lễ phép, tôn trọng người khác.	2	5	8	2.4	4	1	5	10	2.56	2	2.48	2
2	Biết giúp đỡ mọi người, chia sẻ và nhường nhịn.	0	5	10	2.66	2	3	6	7	2.25	5	2.45	3
3	Thể hiện sự tự lực, tự tin - gọn gàng, ngăn nắp.	3	6	6	2.2	5	0	5	11	2.68	1	2.44	4
4	Biết tiết kiệm và giữ vệ sinh sạch sẽ.	1	4	11	2.8	1	2	4	10	2.5	3	2.65	1
5	Biết yêu quý thiên nhiên xung quanh mình và các con vật nuôi.	2	4	9	2.46	3	2	6	8	2.37	4	2.41	5

B - Kết quả thực hiện

TT	Nội dung	Kết quả thực hiện										TB chung	TB
		Trường mầm non Quang Trung					Trường mầm non 19-5						
		Y	TB	T	\bar{X}	TB	Y	TB	T	\bar{X}	TB		
1	Hành động ứng xử lễ phép, tôn trọng người khác.	2	5	8	2.4	4	1	5	10	2.56	2	2.48	2
2	Biết giúp đỡ mọi người, chia sẻ và nhường nhịn.	0	5	10	2.66	2	3	6	7	2.25	5	2.45	3
3	Thể hiện sự tự lực, tự tin - gọn gàng, ngăn nắp.	3	6	6	2.2	5	0	5	11	2.68	1	2.44	4
4	Biết tiết kiệm và giữ vệ sinh sạch sẽ.	1	4	11	2.8	1	2	4	10	2.5	3	2.65	1
5	Biết yêu quý thiên nhiên xung quanh mình và các con vật nuôi.	2	4	9	2.46	3	2	6	8	2.37	4	2.41	5

Kết quả cho thấy: Giáo viên 2 trường đều nhận thức được tầm quan trọng của nội dung giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non cụ thể:

* Trường mầm non Quang Trung: Nội dung “Giáo dục hành vi đạo đức thể hiện ở việc tiết kiệm, giữ vệ sinh sạch sẽ” được giáo viên lựa chọn nhiều nhất xếp thứ 1, nội dung “Giáo dục hành vi đạo đức thể hiện ở sự tự lực, tự tin - gọn gàng, ngăn nắp” là nội dung giáo viên ít chọn nhất xếp thứ 5.

* Trường mầm non 19-5: Nội dung “Giáo dục hành vi đạo đức thể hiện ở việc tiết kiệm, giữ vệ sinh sạch sẽ” được giáo viên lựa chọn nhiều nhất xếp thứ 1, nội dung “Giáo dục hành vi đạo đức thể hiện ở hành động giúp đỡ, chia sẻ, nhường nhịn” là nội dung giáo viên ít chọn nhất xếp thứ 5.

Qua quá trình khảo sát ta có thể thấy, việc giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở 2 trường mầm non Quang Trung và mầm non 19-5 là khá đồng đều nhau. Chính vì những nội dung giáo dục hành vi đạo đức được thực hiện xuyên suốt hoạt động học nên cũng đem lại kết quả khá tốt.

Kết quả phỏng vấn với cô giáo Nguyễn Mai P (giáo viên trường mầm non Quang Trung) với câu hỏi: “Theo Thầy/Cô, Giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non bao gồm những nội dung nào?” Cô P cho rằng: “Tất cả các nội dung chúng tôi đưa ra đều nhằm giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ và được sử dụng khá thường xuyên, trẻ 5-6 tuổi thì học cũng khá là nhanh và trẻ cũng có những biểu hiện hành vi tương đối tốt. Ví dụ như: bé MC bạn đã biết tự giác chào cô chào bố mẹ khi đến lớp... và bên cạnh đó cũng vẫn còn nhiều bạn có những biểu hiện chưa tốt và cần được sự nhắc nhở của giáo viên”. Như vậy, qua kết quả khảo sát thực trạng và trao đổi, phỏng vấn giáo viên tôi nhận thấy kết quả khá tương đồng nhau.

4.2. Biện pháp giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non Quang Trung và trường mầm non 19-5 thành phố Thái Nguyên

Biện pháp 1: Luyện tập giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động đóng kịch theo các tác phẩm văn học ở trường mầm non

*** Mục tiêu**

Giúp trẻ bộc lộ được những hành vi tốt và chưa tốt qua các tác phẩm văn học, từ đó trẻ sẽ bộc lộ được tính cách của bản thân và phân biệt được các biểu hiện hành vi đạo đức hiểu biết về ý nghĩa của hành vi đó. Ngoài ra, còn giúp trẻ ghi nhớ được nội dung câu chuyện, ngôn ngữ mạch lạc hơn. Luyện tập nhiều sẽ giúp trẻ hóa thân được nhiều các nhân vật khác nhau, giúp trẻ sẽ hiểu biết nhiều hơn

và có những cử chỉ hành động đẹp.

Trong quá trình chọn vai chơi, trẻ rất thích lựa chọn những nhân vật có hành vi tốt, thông minh, dũng cảm, xinh đẹp cô giáo cần giải thích và cho trẻ đôi nhiều vai chơi khác nhau để trẻ được trải nghiệm các hành vi tốt và chưa tốt từ đó trẻ mới tích lũy kinh nghiệm hành vi và hiểu biết ý nghĩa về hành vi đó.

*** Nội dung biện pháp**

Giáo viên lựa chọn các tác phẩm văn học hấp dẫn, phù hợp để trẻ có thể hóa thân thành các nhân vật. Đây là trò chơi rất thích của trẻ, trẻ được vào các vai nhân vật trong các câu chuyện để kể lại câu chuyện theo cảm xúc của mình (Bắt chước cử chỉ, điệu bộ các nhân vật để thể hiện, trẻ cũng thể hiện nhân vật theo ngôn ngữ, hành vi sáng tạo theo cách riêng của bản thân). Thông qua giờ kể và đọc truyện trẻ đã được tìm hiểu, trẻ hiểu và nhớ trình tự, diễn biến và nội dung câu chuyện.

*** Cách thực hiện**

- Giọng kể của giáo viên truyền cảm, nhẹ nhàng thể hiện được giọng kể của các nhân vật, dẫn dắt trẻ vào các câu truyện một cách hấp dẫn và có hiệu quả.

- Cho trẻ nhận vai các nhân vật mà trẻ yêu thích trong câu chuyện để trẻ có thể trải nghiệm hóa thân thành các nhân vật cũng như trải nghiệm những hành vi của các nhân vật trong câu truyện đó. Trẻ có thể tự phân công và luyện tập với nhau theo các nhóm nhỏ.

- Trẻ có thể đóng một đoạn ngắn trong tác phẩm hoặc có thể cả câu chuyện hoặc rút gọn tùy vào khả năng và hứng thú của trẻ giáo viên cho trẻ thể hiện. Số lượng trẻ tham gia không quá nhiều, giáo viên có thể chia nhóm hoặc đoạn để trẻ thể hiện vai chơi một cách hào hứng.

- Giáo viên cần quan sát, hướng dẫn trẻ đóng vai nắm bắt nhu cầu, ý thích để điều chỉnh vai chơi cho trẻ phù hợp.

*** Điều kiện thực hiện**

- Các nhân vật trong câu chuyện phải gần gũi, quen thuộc với trẻ, để trẻ có thể dễ ghi nhớ lời thoại và thể hóa thân cũng như thể hiện các hành vi trong câu chuyện một cách rõ nhất.

- Lựa chọn những câu chuyện có hay, có nội dung giáo dục đạo đức biểu, hấp dẫn trẻ để trẻ thể hiện sự mong muốn được hóa thân và thể hiện nhân vật đó.

- Trước khi cô cho trẻ được hóa thân vào các nhân vật, thì cần phải nói cho trẻ nghe về nội dung cũng như tính cách của từng nhân vật trong câu chuyện.

- Tạo một môi trường thoải mái tự tin nhất để trẻ có thể hóa thân.

Biện pháp 2: Sử dụng các tình huống thực tiễn trong giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt

*động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non**** Mục tiêu**

- Nâng cao khả năng giải quyết các tình huống cho trẻ, tạo cơ hội cho thực hành những thói quen đạo đức.

- Trẻ được trực tiếp tham gia vào giải quyết các tình huống đạo đức, giúp trẻ hiểu biết thêm về các hành vi đạo đức, những thói quen đạo đức của mình xảy ra trong quá trình học, chơi, cũng như trong cuộc sống hàng ngày.

*** Nội dung biện pháp**

Các tình huống phải rõ ràng cái tốt, cái xấu, đâu là việc nên làm và đâu là việc không nên làm, phải dễ hiểu, dễ nhớ, phù hợp với khả năng của trẻ, các tình huống cũng phải gần gũi hay gặp trong cuộc sống hàng ngày của trẻ. Các tình huống gần gũi với trẻ và thường xảy ra nên việc cho trẻ trải nghiệm xử lý giúp trẻ tích lũy kinh nghiệm và vốn hiểu biết áp dụng trong sinh hoạt hàng ngày.

*** Cách thực hiện**

- Đưa ra các tình huống bằng những hình thức khác nhau, sau đó có thể cho trẻ thời gian để bàn bạc, thống nhất với nhau xem việc làm của bạn nhỏ trong tình huống đúng hay sai? Và sẽ giải quyết tình huống đó như thế nào?. Với mỗi nhóm học hoặc cả lớp, giáo viên đưa ra những tình huống thích hợp sau đó yêu cầu trẻ thảo luận và đưa ra câu trả lời cho các tình huống đó.

- Trẻ sẽ có thời gian suy nghĩ, bàn bạc và thống nhất với nhất ý kiến xong cô yêu cầu trẻ trình bày ý kiến của mình, của nhóm mình.

- Cuối cùng cô chốt lại cách giải quyết cũng như những hành vi đạo đức xảy ra trong tình huống và giáo dục trẻ.

*** Điều kiện thực hiện**

- Lựa chọn những tình huống đơn giản, gần gũi với cuộc sống hàng ngày.

- Cần tạo không khí vui tươi, thoải mái, phấn khởi sẵn sàng tham gia trải nghiệm, không được bắt ép trẻ, tạo áp lực cho trẻ.

Biện pháp 3: Phối kết hợp chặt chẽ với phụ huynh trong việc giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ 5-6 tuổi.

*** Mục tiêu**

Nhằm giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ, giúp cho phụ huynh nắm rõ được các biểu hiện hành vi đạo đức, những thói quen tốt hoặc không tốt của con em mình và có hướng cùng cô giáo dục trẻ.

*** Nội dung biện pháp**

- Giáo viên cần trao đổi với phụ huynh về tình hình giáo dục đạo đức cho trẻ ở lớp. Với những trẻ chưa có hành vi đạo đức tốt thì cần giáo viên trao đổi mạnh dạn với phụ huynh. Bên cạnh đó, gia đình

cần tạo điều kiện thuận lợi để trẻ thực hiện những yêu cầu của giáo viên khi ở nhà.

- Gia đình nên tự học hoặc tham gia các lớp kỹ năng sống và bồi dưỡng kiến thức về đặc điểm tâm lý và cách giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ. Và cần phải trao đổi với nhà trường về nội dung chương trình giáo dục để phối hợp bồi dưỡng cho trẻ để giúp trẻ củng cố vững chắc thêm kiến thức và biết vận dụng vào trong cuộc sống hàng ngày.

- Xây dựng các buổi họp phụ huynh để phụ huynh nắm được đặc điểm của từng trẻ.

*** Cách thực hiện**

- Thường xuyên trao đổi với phụ huynh ở những giờ đón trẻ hoặc trả trẻ giáo viên có thể trao đổi trực tiếp.

- Tổ chức các buổi họp định kỳ: Đầu năm, giữa năm, cuối năm.

- Tổ chức các buổi bồi dưỡng cho phụ huynh về cách giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ.

- Cần tạo các cuộc thi các sân chơi để phụ huynh có thể tham gia cùng các con để có thể hiểu các con nhiều hơn, gần gũi cũng như giáo dục trẻ một cách dễ hơn.

*** Điều kiện thực hiện**

- Thái độ thân thiện, vui vẻ trao đổi với phụ huynh.

- Phụ huynh cần tích cực phối hợp với giáo viên để nắm được tình hình của trẻ.

- Môi trường giao tiếp thoải mái.

- Tránh không nói tiếng địa phương, tránh cho trẻ nghe những hình thái ngôn ngữ không chính xác.

5. Thảo luận

Trên cơ sở lý luận và thực tiễn nêu trên, chúng ta cần quan tâm những vấn đề tiếp theo trong thời gian tới, như:

Một là, nghiên cứu bổ sung tài liệu, lựa chọn những tác phẩm văn học có nội dung giáo dục hành vi đạo đức hay, hấp dẫn trẻ, tài liệu hướng dẫn luyện tập các tình huống xảy ra trong tác phẩm văn học đưa vào hoạt động hàng ngày của trẻ, tạo cơ hội để trẻ được thực hành.

Hai là, tổ chức trao đổi kinh nghiệm chia sẻ giữa các giáo viên để phát huy hiệu quả của hoạt động học để giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ. Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất, đầu tư trang thiết bị đồ dùng dạy học đáp ứng nhu cầu đổi mới của chương trình.

Ba là, tổ chức bồi dưỡng cho giáo viên nhận thức đầy đủ về vai trò, tầm quan trọng của việc giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Bồi dưỡng kiến thức, phương pháp hình thức tổ chức hoạt động học thay đổi phong phú, phù hợp nhu cầu hứng thú, lấy trẻ làm trung tâm.

Bốn là, gia đình cần phải có ý thức rèn luyện uốn nắn trẻ trong cuộc sống hàng ngày. Để giúp trẻ củng cố vững chắc thêm kiến thức và biết vận dụng vào trong cuộc sống hàng ngày gia đình cần phải trao đổi với nhà trường về nội dung chương trình giáo dục để phối hợp bồi dưỡng cho trẻ. Đồng thời, cần có sự quan tâm, thấu hiểu trẻ, thường xuyên trao đổi giúp đỡ trẻ khi cần thiết. Để hiểu rõ hơn về đặc điểm tâm lý cũng như để nắm được các biểu hiện hành vi đạo đức và giáo dục trẻ, gia đình cần nên tự học hoặc tham gia các lớp kỹ năng sống để bồi dưỡng thêm kiến thức.

6. Kết luận

Giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non được thể hiện thông qua: Đặc điểm hoạt động học, ưu thế hoạt động học, mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức, đánh giá kết quả. Hoạt động này đã được quan tâm nhưng vẫn còn những hạn chế nhất định. Việc đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ 5-6 tuổi thông qua hoạt động học là có tính khả thi, song cần có những nghiên cứu thực nghiệm bổ sung để xác định tính hữu hiệu của các biện pháp này.

Tài liệu tham khảo

Âm, Đ. T., Thăng, H. N. (1997). *Lịch sử giáo dục thế giới*. Hà Nội: Nxb. Giáo dục.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Văn bản hợp nhất số 01*, Hà Nội.

Daniel, G. (2011), *Emotional Intelligence*. Hà Nội: Nxb. Lao động Xã hội.

Jean, P. (1997), *Equilibration of cognitive structures*. New York: Viking Press

Kiêm, N. H. (1997). *Giáo dục đạo đức học*. Hà Nội: Nxb. Chính trị Quốc gia.

Kohlberg, L. (1971). The Philosophy of Moral Development. In G. Lesser, ed, *Psychology and educational practice*. Scott Foresman.

Trọng, T. T. (1983). *Giáo dục đạo đức cho trẻ lứa tuổi mẫu giáo*. Hà Nội: Nxb. Giáo dục.

Tuyết, N. A. (2005). *Giáo dục mầm non - những vấn đề lý luận và thực tiễn*. Hà Nội: Nxb. Đại học Sư phạm.

Thùy, N. T. (1986). *Giáo dục trẻ mẫu giáo qua truyện và thơ*. Hà Nội: Nxb. Giáo dục.

BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HÀNH VI ĐẠO ĐỨC THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG HỌC CHO TRẺ 5-6 TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON

Hoàng Thị Mỹ Hạnh^a
Nguyễn Thị Lan Anh^b; Đinh Đức Hợp^c

^aTrường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên
Email: ^ahanhhtm@tnue.edu.vn; ^choidd@tnue.edu.vn

^bPhòng Giáo dục và Đào tạo Thành phố Thái Nguyên
Email: lanhpig142k1@gmail.com

Nhận bài: 30/12/2024; Phản biện: 15/01/2025; Tác giả sửa: 24/01/2025; Duyệt đăng: 25/3/2025; Phát hành: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/nedt/406>

Giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ mẫu giáo là nội dung đặc biệt quan trọng trong chương trình giáo dục mầm non. Kết quả nghiên cứu cho thấy, thực trạng giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non đạt mức độ “Trung bình” và “Tốt”. Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến quá trình giáo dục này. Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và khảo sát thực tiễn, chúng tôi đề xuất 3 biện pháp giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non: Luyện tập giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động đóng kịch theo các tác phẩm văn học ở trường mầm non; Sử dụng các tình huống thực tiễn trong giáo dục hành vi đạo đức thông qua hoạt động học cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non; Phối kết hợp chặt chẽ với phụ huynh trong việc giáo dục hành vi đạo đức cho trẻ 5-6 tuổi.

Từ khóa: Biện pháp; Mầm non; Hành vi đạo đức; Trẻ 5-6 tuổi.